

ENERGISE Workshop – 2019. 11. 26.

Hogyan tudnánk az „emberi oldalt” a mindennapokba integrálni?

1. kiscsoport: Közpolitika és stratégiai tervezés

Hogyan tudná a közpolitika és stratégiai tervezés segíteni az emberi oldal integrálását?
Milyen jó példák léteznek?

Moderátor: Vadovics Kristóf, GreenDependent Intézet

Csoport beszámoló: Márta Irén, BCSDH

Jegyzetelő: Orzói Zsuzsanna

A csoport tagjai nagyrészt civil szervezetek, egyetemek, minisztériumok és önkormányzatok dolgozói voltak.

Rövid bemutatkozás után a moderátor felkérte a csoport tagjait, hogy említsenek olyan programokat, melyek az emberi oldalt is bevonják a technológiai fejlesztések mellett.

Az elsőként elhangzott példák:

- Klímacsomag, mely az Uniós programok hatékonyságával foglalkozik, s a támogatási programok hatékonyságára fókuszál, arra, hogy klímabarát programok kerüljenek előtérbe, s az EU ne támogasson nagylábnomos programokat (példa: inkább vasút, mint autópálya építés támogatása)
- Az EMMI és az AM által működtetett ökoiskola program, mely a pályázó iskoláknak 3 évig érvényes címet ad. A címet kétszer elnyertek pedig pályázhatnak az Örökös Ökoiskola címre.

Az önkormányzatok dolgozói részéről elhangzottak olyan programok, melyek például a **közösségi faültetést** támogatják, s ezek során a résztvevő magánszemélyek megtanulhatják a faültetés csínját-bínját, s a program pozitív hatással van a közösségszerveződésre is.

A másik népszerű program a „**céges autó**” helyett **munkahelyi kerékpár-igénylés**, melyet a kerületi önkormányzatoknál lehet megtenni. Van olyan önkormányzat, ahol a kerékpárral érkezőket plusz cafeteria összeggel jutalmazzák.

A résztvevők fontosnak tartották az **önkormányzati szintű szemléletformálást**. Erre az óbudai önkormányzat jó példája is előkerült, ahol a komposztálókeretek kiosztása képzéssel is együtt járt. Ennek kapcsán felmerült az a probléma, hogy **sok programhoz fontos lenne a képzés / tanfolyam**, de

a programok szervezői sokszor csak infografikát, vagy interneten található információ csomagot mellékelnek, mely sajnos nem mindenki számára elérhető és nem is olyan hatékony.

Az egyik résztvevő külföldi (angliai) tapasztalata is elhangzott, melynek során **a szemléletváltás** került hangsúlyos helyzetbe. Itt a program során pl. kórházak (és egyéb intézmények) különböző osztályai versenyeztek – pl. a hulladékgyűjtés, az energia-megtakarítás terén -, s a nyertest wellness hétvégével jutalmazták. A jutalom mellett természetesen elsődleges jelentősége volt a „behavioural change”-nek (**viselkedésváltozás**), hiszen a verseny hetei-hónapjai alatt a fenntartható viselkedés, hozzáállás a résztvevők életébe beépült, s a közösség mindennapjainak részévé vált. Hozzá tartozott még a programhoz, hogy megkezdése előtt egy szemléletformáló „előképzést” is tartottak.

A lakóépületek felújítási programjai kapcsán felmerült, hogy fontos lenne **a beköltöző lakóközösségnek megtanítani, hogyan is kell „használni” új lakásaikat kislábnymosan.**

Megemlítésre került az AM Fűts okosan kampánya, mely a lakosságra, az egyén fűtési szokásaira fókuszál.

A vállalati szektor szempontjából említésre került egy olyan szemléletformáló program, mely a **fiatal vezetőket tanítja meg a magyarországi fenntarthatósági kihívásokra**, s ennek a programnak már 7 évfolyama volt eddig (ld. A jövő vezetői program). Elhangzott, hogy egy ilyen program minisztériumi változata is kívánatos lenne, hiszen sokat segítené a közszférában dolgozóknak.

Arra a moderátori felvetésre, hogy viszonylag kevés a **hosszútávú szemléletformálás**, a résztvevők megemlítették a civilek által összeállított Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégiát. Másik hozzászóló viszont arra mutatott rá, hogy ezek a **programok nehezen monitorozhatóak**, s valószínűleg nem kormányzati szinten kellene megoldani a visszakövetést, hiszen az emberek nem szeretik, ha „beleszól az életükbe” a kormány. Az ilyen programokat jó lenne az önkormányzatokhoz csatolni, ahol pl. a megyei jogú településeknél a klíma koordinátor alá tartozhatnának.

A workshop során felmerült összegző gondolatok:

- fontos lenne, hogy a minisztériumok közötti koordinálás szorosabb legyen
- hatékonyabb programokat lehetne indítani, ha egy részüket az önkormányzatokhoz csatolnák
- a szemléletformáló programokat nem csak számszerűen, hanem időtartamban is érdemes lenne növelni, hogy jobban beépüljenek a résztvevők mindennapjaiba a fenntartható viselkedés- és életforma

fotó: GreenDeendent Intézet

fotó: Dr. Gellér Zita

